

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 52/22
Luksemburgā, 2022. gada 29. martā

Spriedums lietā C-132/20
Getin Noble Bank

Tāpēc vien, ka tiesnesis amatā ir iecelts laikā, kad viņa dalībvalstī vēl nebija demokrātiska režīma, nav apšaubāma šā tiesneša neatkarība un objektivitāte

Polijas Augstākā tiesa pēdējā instancē izskata strīdu par aizdevuma līgumā, ko patērētāji noslēguši ar Polijas banku *Getin Noble Bank*, ietvertā indeksācijas noteikuma iespējamo negodīgo raksturu.

Šajā kontekstā minētā tiesa jautā, **vai trīs apelācijas tiesneši, kuri pirms tam izskatīja šo lietu, atbilst Savienības tiesībās noteiktajām neatkarības un objektivitātes prasībām.**

Proti, viens no viņiem esot sācis tiesneša karjeru komunistiskā režīma laikā un neesot no jauna devis zvērestu tiesai pēc šī režīma beigām. Abi pārējie tiesneši esot iecelti par apelācijas tiesnešiem laikā (proti, no 2000. gada līdz 2018. gadam), kad, kā atzinusi Polijas Konstitucionālā tiesa, Valsts tiesu padome (*KRS*), kas piedalījās viņu iecelšanas procedūrā, nedarbojās pārskatāmi un tās sastāvs neatbilda Konstitūcijai.

Polijas Augstākā tiesa viena tiesneša sastāvā nolēma uzdot Tiesai jautājumus par tiesu neatkarības un objektivitātes prasībām.

Ar šodienas spriedumu Tiesa vispirms noraida Polijas Ombuda, kurš ir lietas dalībnieks, argumentu, ka Polijas Augstākās tiesas tiesnesis, kurš vērsies Tiesā, nebija tiesīgs uzdot prejudiciālus jautājumus, ņemot vērā viņa iecelšanas procedūrā pieļautos trūkumus, kuru dēļ esot apšaubāma viņa paša neatkarība un objektivitāte.

Proti, Tiesai nav informācijas par šo tiesnesi vai citu ziņu, kas varētu apgāzt pieņēmumu, ka Polijas Augstākā tiesa neatkarīgi no tās konkrētā sastāva atbilst prasībām, tostarp neatkarības un objektivitātes prasībām, lai to varētu uzskatīt par dalībvalsts "tiesu", kura drīkst uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus. Uzdotie jautājumi tātad ir pieņemami.

Turpinājumā Tiesa izvērtē divas uzdoto jautājumu grupas.

Attiecībā uz apelācijas tiesas tiesnesi, kurš sāka karjeru komunistiskā režīma laikā, Tiesa, piemērodama no tās pēdējo gadu judikatūras par tiesnešu neatkarības un objektivitātes garantiju Savienības tiesībās izrietošo pārbaudes shēmu, uzskata, šis fakts pats par sevi neļauj apstrīdēt minētā tiesneša neatkarību un objektivitāti, kad viņš vēlāk veic tiesas spriešanas funkcijas. Šajā kontekstā tā tostarp uzsver, ka Polijas Republika pievienojās Savienībai un tās vērtībām, tostarp tiesiskuma vērtībai, un šajā ziņā grūtības nesagādāja apstākļi, ka Polijas tiesneši amatos tika iecelti laikā, kad šajā valstī vēl nebija demokrātiska režīma. Turklāt iesniedzējtiesa nav sniegusi nekādas norādes, kas varētu radīt šaubas šajā saistībā.

Attiecībā uz pārējiem diviem apelācijas tiesnešiem Tiesa, piemērodama šo pašu pārbaudes shēmu, norāda, ka Polijas Konstitucionālā tiesa nav lēmusi par *KRS* neatkarību, kad 2017. gadā tā atzina, ka tās sastāvs, kāds tas bija laikā, kad amatā tika iecelti abi attiecīgie tiesneši, neatbilst Konstitūcijai. Šī neatbilstība Konstitūcijai pati par sevi nav pietiekama, lai

radītu šaubas par *KRS* – sastāvā, kāds bija attiecīgajā laikā, – neatkarību un objektivitāti un tādējādi – par to tiesnešu neatkarību un objektivitāti, kuru iecelšanas procedūrā tā piedalījās. Turklāt tāds pats secinājums jāizdara arī gadījumā, kad *KRS* ir izvirzījusi personas kandidatūru tiesneša amatam tādā procedūrā, kas tolaik nebija nedz pārskatāma, nedz atklāta, nedz tāda, uz kuru varēja attiecināt pārsūdzību tiesā, ja nav pierādījumu par *KRS* neatkarības neesamību. Iesniedzējtiesa nav norādījusi uz konkrētiem apstākļiem, kas pamatotu šādu šaubu esamību.

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums tāpat ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma un rezumējuma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106